

hbo-bachelor
Bedrijfskunde MER
Avans Hogeschool BV

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Profiel instelling	6
3.3	Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	10
4.1	Beoogde eindkwalificaties	11
4.2	Programma	12
4.3	Personeel	17
4.4	Voorzieningen	18
4.5	Kwaliteitszorg	20
4.6	Toetsing	20
4.7	Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	22
4.8	Aanbevelingen aan de opleiding	22
4.9	Algemene conclusie over kwaliteit van de opleiding	23
5	Overzicht oordelen	24
	Bijlage 1: Samenstelling panel	25
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	26
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	27
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	29

1 Samenvattend advies

Avans Hogeschool BV heeft bij de NVAO een aanvraag ingediend voor een uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde MER. De NVAO heeft een panel van deskundigen gevraagd een advies over deze nieuwe opleiding uit te brengen. In deze samenvatting geeft het panel de overwegingen en de oordelen die de basis vormen van het advies van het panel aan de NVAO.

De doelstelling van de opleiding om studenten met name met een vooropleiding op mbo-4-niveau de mogelijkheid te bieden zich verder in dit vakgebied te ontwikkelen, is in de ogen van het panel valide. Om tot de doelstelling te komen heeft de opleiding zich verstaan met het beroepenveld in de vorm van gesprekken met voor dit gebied relevante organisaties en overleg met de eigen werkveldadviesraad. Beide consultaties wezen in de richting van voldoende kansen op de arbeidsmarkt voor de afgestudeerden. De eindkwalificaties van de opleiding zijn gelegitimeerd, doordat ze afgestemd zijn op het opleidingsprofiel van het Landelijk Opleidingsoverleg voor de Bacheloropleiding Bedrijfskunde MER. Ook komen ze overeen met het niveau van de bachelor. De afstemming met maatgevende internationale kaders waaronder de standaard Bachelor of Business Administration, is gewaarborgd. Wel bepleit het panel de relatie tussen de aanduiding van het beheersingsniveau in de landelijke competenties en het niveau-aanduiding in de eigen eindkwalificaties te expliciteren.

De eindkwalificaties zijn volledig en evenwichtig in het curriculum opgenomen. De modules van het eerste leerjaar zijn uitgeschreven in termen van leerdoelen, leervormen, verplichte literatuur en toetsing waardoor het panel een goed beeld van de modules kreeg. In het curriculum worden de relevante deelgebieden van de bedrijfskunde behandeld en dat gebeurt op een samenhangende wijze. Het panel bepleit wel beter te aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen in het informatiemanagement, zoals Agile en Scrum en meer aandacht te besteden aan het gestructureerd vastleggen van bedrijfsprocessen. De doorlopende leerlijnen Persoonlijk Leiderschap en Methoden en Technieken van Onderzoek zijn doelmatig, omdat deze de deelnemers in staat stellen hun persoonlijke en professionele ontwikkeling en hun kennis en vaardigheden van praktijkgericht onderzoek gestructureerd op te bouwen.

De deelnemers komen voldoende met de beroepspraktijk in aanraking, zowel in het omvangrijke werkplekieren als in de beroepsproducten die zij moeten maken. Daarnaast hebben de docenten ervaring in de beroepspraktijk en zorgt de werkveldadviesraad voor de aansluiting bij de behoeften van het werkveld. Het panel is positief over het aandeel praktijkgericht onderzoek in het curriculum, in de vorm van de leerlijn Methoden en Technieken van Onderzoek, over de mate waarin de deelnemers in aanraking komen met internationale aspecten van het vakgebied en over de wijze waarop de docenten en de lector het curriculum actueel zullen houden.

Het panel acht het op de sociaal-constructivistische theorie gebaseerde didactisch concept passend voor de doelgroep van deelnemers. De werkvormen, zoals colleges, intervisie en supervisie, zelfstudie en werkplekieren sluiten naar behoren daarop aan. De opleiding bewaakt op gepaste wijze de studievoortgang van de deelnemers. Wel bepleit het panel de studiebelasting te monitoren, omdat de studie naast het werk heel zwaar is. Het beleid van de opleiding voor deelnemers met een functiebeperking voldoet.

De toelatingseisen voldoen aan de wettelijke vereisten en zijn voor het overige gepast, zoals de eis van vijf jaar relevante werkervaring en de eis van voldoende faciliteiten op de werkplek. De toelatingsprocedure is weloverwogen en streng waardoor de deelnemers een goede kans hebben de opleiding te voltooien.

Het personeelsbeleid van de opleiding dat in lijn is met het beleid van de hogeschool, is adequaat. Voor de freelance werkende docenten zijn zinvolle eisen opgesteld en hun prestaties worden voldoende bewaakt. Het panel acht de vakinhoudelijke kwaliteiten, de ervaring in de beroepspraktijk en de didactische kwaliteiten van de docenten naar behoren. Ook zijn ze al langer aan de hogeschool verbonden en zeer gemotiveerd. Afstemming over de inhoud van de opleiding tussen de vaste medewerkers en de docenten vindt regelmatig plaats.

De huisvesting van de opleiding, ook op de externe locaties, en de faciliteiten, zoals Xplora en Blackboard zijn gepast. De informatievoorziening van de opleiding is voldoende en de studiebegeleiding is goed georganiseerd en intensief.

De opleiding kent een systeem voor kwaliteitszorg met streefwaarden voor de verschillende aspecten van het onderwijs en periodieke evaluaties. Deelnemers, docenten, werkveld en examencommissie zijn daarbij betrokken.

In het toetsplan heeft de opleiding de visie, het beleid en de uitvoering van de toetsing en beoordeling gepast beschreven. De examencommissie ziet toe op de procedures en de inhoud van de toetsen. De als enige door de opleiding gehanteerde toetsvorm, zijnde het beroepsproduct, is in overeenstemming met de leerstof van de modules. Wel bepleit het panel te monitoren of deze vorm voor alle modules steeds de meest geschikte vorm is.

De beroepsproducten en het afstudeerproject zijn goed opgezet en de beoordeling ervan door twee examinatoren aan de hand van vastgestelde criteria wordt naar behoren uitgevoerd.

De afstudeerverklaring van de hogeschool biedt de deelnemers voldoende garanties om af te studeren. De financiële mogelijkheden van de instelling zijn toereikend om deze opleiding te ontwikkelen en te verzorgen.

Den Haag, 25 juli 2016

Namens het panel belast met de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde MER van Avans Hogeschool BV.

Drs. H. Reumkens MLD
(voorzitter)

Drs. W. Vercouteren RC
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft na ontvangst van de betreffende aanvraag een panel samengesteld om de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde MER van Avans Hogeschool BV uit te voeren.

De samenstelling van het panel was:

- Drs. H. Reumkens MLD, program manager leadership & talent development, Rabobank (voorzitter);
- Drs. W.E. van den Brandt, managing director Silicon Polder Fund (panellid);
- mr. drs. M. Meuleman, opleidingsmanager masteropleidingen Risk Management en Financial Management & Control, Haagse Hogeschool (panellid);
- S. Markowski, student hbo-bachelor Bedrijfskunde, HZ University of Applied Sciences, Vlissingen (student-lid).

Het panel werd terzijde gestaan door drs. J.W. Meijer, procescoördinator namens de NVAO. Drs. W. Vercouteren RC was extern secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Staatscourant, 2014, nr. 36791) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen. Op basis daarvan zijn de voorlopige bevindingen en de te stellen vragen tussen de panelleden uitgewisseld. Een deel van de vragen is voorafgaande aan het locatiebezoek aan de opleiding voorgelegd. De opleiding heeft daarop tijdig een antwoord gegeven. Op 6 april 2016 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel verder besproken en zijn nadere vragen geformuleerd. Deze vragen heeft de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 25 mei 2016 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel de bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding.

Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Het panel heeft dit concept van commentaar voorzien, waarna het rapport op 27 juni 2016 is vastgesteld door de voorzitter. Dit rapport is vervolgens aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. Daarna is het definitieve rapport vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Avans Hogeschool BV
Opleiding:	hbo-bachelor Bedrijfskunde MER
Variant:	Deeltijd
Afstudeerrichtingen:	niet van toepassing
Locaties:	Breda en andere, nader te bepalen plaatsen
Studieomvang:	240 ECTS
Sector:	Economie

3.2 Profiel instelling

Avans Hogeschool BV is een deelneming van de bekostigde instelling Hogeschool Avans. De hogeschool is een niet-bekostigde instelling en beschikt over een erkenning als rechtspersoon hoger onderwijs. De instelling biedt ontwikkeltrajecten in uiteenlopende sectoren aan. Deze ontwikkeltrajecten die zich gewoonlijk op het (post)bachelor- en (post)masterniveau bevinden, variëren van eendaagse trainingen tot volledige hbo-bachelor- en hbo-masteropleidingen. Binnen het totale aanbod zijn tien opleidingen van Avans Hogeschool BV door de NVAO geaccrediteerd.

Avans Hogeschool BV richt zich in het algemeen op studenten ofwel, in de woorden van de hogeschool zelf, deelnemers die reeds werkzaam zijn, veelal over een vooropleiding op het niveau van een bachelor beschikken en de wens hebben zichzelf verder in hun werk te ontwikkelen. Voor onderhavige opleiding richt men zich op deelnemers met een mbo-4 niveau. Om die doelstellingen te bereiken biedt Avans Hogeschool BV systematisch opgebouwde en samenhangende gehelen van leeractiviteiten aan, die de deelnemers in staat stellen beter hun taken uit te voeren.

Voor het domein Economie binnen de hogeschool worden nu reeds 25 ontwikkeltrajecten aangeboden. Deze opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde MER zal bij accreditatie deel uitmaken van dit domein.

3.3 Profiel opleiding

Deze opleiding is nieuw voor Avans Hogeschool BV. De opleiding is overigens niet nieuw in Nederland, omdat al een aantal bekostigde en niet-bekostigde hogescholen deze opleiding aanbieden.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn gesteld in termen van door de afgestudeerden te beheersen competenties en luiden als volgt:

- De afgestudeerden zijn, door het verrichten van methodisch en verantwoord toegepast onderzoek met oog voor internationaal perspectief, in staat om achtergronden, oorzaken en samenhang van problemen te herkennen, analyseren en consistent operationeel uit te werken tot een organisatievraagstuk en die bij opdrachtgevers en andere stakeholders onder de aandacht te brengen.
- De afgestudeerden zijn, op basis van een programma van eisen, evidence based practice en effectieve en efficiënte inzet van bedrijfsmiddelen in staat om bedrijfsprocessen te (her)ontwerpen om zo de effectiviteit van de organisatie te verbeteren.
- De afgestudeerden zijn, door het hanteren een verantwoorde en op de situatie gerichte aanpak, in staat om over (complexe) verbeter- en vernieuwingsprocessen te adviseren, deze vorm te geven en te (bege)leiden waardoor een gewenste situatie voor de organisatie wordt gecreëerd.
- De afgestudeerden zijn, door het verrichten van methodisch en verantwoord toegepast evaluatieonderzoek, in staat de effectiviteit van een organisatie en het resultaat van verbeter- en vernieuwingsvoorstellen te beoordelen en advies te geven over eventueel vervolgcacties of vervolgonderzoek.
- De afgestudeerden zijn, door (zelf)reflectie en het kritisch beoordelen en delen van kennis, in staat zichzelf te blijven ontwikkelen en de professionele ontwikkeling van de organisatie (en de beroepsgroep) waarbinnen zij werkzaam zijn te stimuleren en te faciliteren.

Het curriculum van de opleiding luidt als volgt.

Economie	5,00 EC
Persoonlijk Leiderschap	3,00 EC
Engels	2,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Economische Omgevingsanalyse; Persoonlijke Quick Scan; Toets Engels)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Inleiding organisatiekunde	5,00 EC
Methoden & Technieken	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Quick Scan Organisatie; Evaluatie Onderzoeksontwerp)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Sociologie	5,00 EC
Organisatiepsychologie	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Evaluatie Waardencultuur Organisatie; Beschouwing Psychologische Processen)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Marketing	5,00 EC
Corporate Finance	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Basis Marketingplan; Basis Financiële Analyse)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Totaal eerste jaar (Ik en de Organisatie)	60,00 EC
Inleiding Management	5,00 EC
Operations Management	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Dashboard voor de Organisatie; AO-procesbeschrijving)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Leidinggeven	5,00 EC
Projectmanagement	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Profiel de Ideale Manager; Projectplan)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Management Accounting	5,00 EC
Financial Accounting	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Budgetteringsmodel; Beoordeling Financiële Performance)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Recht en Ethiek	3,00 EC
Training Managementvaardigheden	7,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Rapport Recht in Bedrijf; Vaardigheidstoets en Reflectieverslag)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Totaal tweede jaar (Ik als Manager)	60,00 EC
Personeelsmanagement	5,00 EC
Verandermanagement	5,00 EC

Beroepsproducten/Werkplekieren (Personeelsadvies bij Verandertraject; Businesscase Verandertraject)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Informatiemanagement en ICT	5,00 EC
Kennismanagement	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Informatieplan; Adviesrapport Kenniscreatie)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Kwaliteitsmanagement	5,00 EC
Risicomangement	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Essay Visie op Kwaliteit; Risk Assessment)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Integraal Management	3,00 EC
Training Adviesvaardigheden	7,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Integrale Organisatieanalyse en Advies; Vaardigheidstoets en Reflectieverslag)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Totaal derde jaar (Ik als Adviseur)	60,00 EC
Strategisch Management	5,00 EC
Internationalisering	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Balanced Scorecard; Essay Bedrijf in Internationaal Perspectief)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Operations Management	5,00 EC
Governance & Compliance	5,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren ((Her)ontwerp Bedrijfsproces; MVO-Integriteitsscan, -plan en -borg)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Persoonlijk Leiderschap/Afstudeeronderzoek	4,00 EC
Methoden en Technieken/Afstudeeronderzoek	4,00 EC
Afstudeeronderzoek	2,00 EC
Beroepsproducten/Werkplekieren (Persoonlijk Leerplan; Onderzoeksonwerp/Afstudeeronderzoek)	3,75 EC
Persoonlijk Leiderschap/Methoden en Technieken van Onderzoek	1,25 EC
Afstudeeronderzoek (Scriptie; Presentatie en Verdediging)	15,00 EC
Totaal vierde jaar (Ik als BKM-Professional)	60,00 EC
Opleiding totaal	240,00 EC

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Staatscourant, 2014, nr. 36791). Het kader wordt gebruikt als de instelling niet beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vragen zijn vertaald in zeven onderwerpen en elf standaarden. Over de standaarden geeft het visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de driepuntschaal: positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien een opleiding niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

De doelstelling is met name maar niet alleen studenten die over een vooropleiding op het niveau van mbo-4 op dit vakgebied beschikken, in staat te stellen hogere posities met meer verantwoordelijkheid en complexere taken in dit beroepenveld te vervullen.

De opleiding heeft vertegenwoordigers van het relevante beroepenveld geraadpleegd over de te verwachten vraag naar afgestudeerden. Dat is met name door de accountmanagers van de hogeschool gedaan, die intensieve contacten hebben met kleinere en grotere organisaties, vooral in het gebied tussen Utrecht, Rotterdam en Breda. Uit deze consultaties is, zo heeft de opleiding het panel laten weten, een behoorlijke vraag naar afgestudeerden gebleken. Daarnaast heeft de werkveldadviesraad van de opleiding zich over de doelstelling van de opleiding uitgesproken. Deze raad onderschrijft het streven van de opleiding.

De opleiding wordt zowel in de vorm van open inschrijvingen als in de vorm en trajecten in-company aangeboden. Historisch gezien is het bij andere, vergelijkbare opleidingen van de hogeschool zo dat 60 % van de studenten deze opleidingen in de vorm van een open inschrijving volgen en 40 % in de vorm van in-company. Of dat voor deze opleiding ook zo zal zijn, moet nog blijken.

De opleiding heeft als concretisering van de genoemde doelstelling de eindkwalificaties opgesteld (zie voor de opsomming daarvan 3.3. van dit rapport). Daarin heeft de opleiding aansluiting gezocht bij het Opleidingsprofiel van de Bacheloropleiding Bedrijfskunde MER dat in 2014 door het Landelijke Opleidingsoverleg is opgesteld. De opleiding heeft bewust de aansluiting gezocht, omdat zo de eindkwalificaties gevalideerd en gelegitimeerd zijn. Als eigen profilering heeft de opleiding aanvullend een vijfde eindkwalificatie toegevoegd, die met name ingaat op de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de afgestudeerden en hun vermogen op te treden en werkzaam te zijn als *reflective practitioner*.

De opleiding heeft de eigen eindkwalificaties in de vorm van een tabel afgezet tegen de landelijke competenties. Daaruit kan worden afgeleid dat deze landelijke competenties in de eindkwalificaties van de opleiding weerspiegeld zijn.

Door aan te sluiten bij het landelijke opleidingsprofiel heeft de opleiding de afstemming van de eindkwalificaties gerealiseerd op de Dublin-descriptoren voor het bachelorniveau. Dat is in het landelijke profiel verantwoord.

Daarnaast stemmen de eindkwalificaties van de opleiding overeen met de internationale standaarden op dit vakgebied. De in het landelijk opleidingsprofiel genoemde competenties komen overeen met de internationale Bachelor of Business Administration standaard.

Overwegingen

De doelstelling van de opleiding om studenten met name met een vooropleiding op het niveau van mbo-4 de mogelijkheid te bieden zich verder in dit vakgebied te ontwikkelen, wordt onderschreven door het panel. Het panel meent dat dit een valide doelstelling is.

Het panel heeft waargenomen dat de opleiding zich voldoende heeft verstaan met het relevante beroepenveld. Dat is gebeurd door gesprekken met voor dit gebied relevante organisaties en ook door overleg met de werkveldadviesraad. Beide consultaties wezen in de richting van voldoende kansen op de arbeidsmarkt voor de afgestudeerden van de opleiding.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn naar de mening van het panel voldoende afgestemd op het opleidingsprofiel van het Landelijk Opleidingsoverleg voor de Bacheloropleiding Bedrijfskunde MER en daardoor gevalideerd en gelegitimeerd.

Het panel vindt dat mede als gevolg van de afstemming op het landelijk profiel de eindkwalificaties van de opleiding ook aansluiten op de Dublin-descriptoren en ze voldoen daarom aan het beoogde niveau van de bachelor.

De landelijke competenties kennen de landelijk bekende aanduiding 1, 2 en 3 om het beheersingsniveau van de competenties in termen van zelfstandigheid en complexiteit vast te leggen. De opleiding heeft gekozen daarvoor de taxonomie van Bloom te gebruiken. Alhoewel het panel geen reden heeft te twifelen aan het niveau van de eindkwalificaties, bepleit het panel wel de relatie tussen deze beide indelingssystemen te expliciteren.

Ook de afstemming met maatgevende internationale kaders waaronder de standaard Bachelor of Business Administration, is naar behoren gewaarborgd.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

Het curriculum van de opleiding bestaat uit vier jaar, die elk een specifiek thema hebben (Ik en de Organisatie, Ik als Manager, Ik als Adviseur en Ik als BKM-professional). Elk van de jaren is verdeeld in vier modules van steeds 15 EC ofwel 420 studiebelastingsuren. Elk van de modules heeft een duur van tien weken. Binnen de modules zijn de uren verdeeld over 80 uren bijeenkomsten (zijnde 10 bijeenkomsten van elk 8 uur), 180 uren zelfstudie (10 weken x 18 uur per week) en 160 uren werkplekleren (16 uur x 10 weken), die op zijn beurt zijn verdeeld in 125 uren werken aan beroepsproducten en 35 uren te besteden aan de leerlijnen Persoonlijk Leiderschap en Methoden en Technieken van Onderzoek. Volgens deze verdeling voeren de deelnemers 160 uren per module ofwel nagenoeg 40 % van hun

studieactiviteiten in de beroepspraktijk uit. Daarnaast kunnen ze ook een deel van hun zelfstudie op hun werkplek uitvoeren.

Van de deelnemers wordt verwacht dat zij de kennis en vaardigheden die zij opdoen tijdens de bijeenkomsten en in de zelfstudie in het werkplek leren met de praktijk verbinden en ook in de praktijk toepassen. Dat gebeurt met name in de beroepsproducten die de deelnemers in het kader van de modules vervaardigen. Het gaat om een brede waaier van producten waaronder een marketingplan, een rapport om de financiële prestaties van de organisatie te beoordelen, een businesscase verandermanagement en het ontwerp of herontwerp van een bedrijfsproces. Zij kunnen dat binnen hun eigen bedrijf doen maar ook in de organisatie van één van de andere deelnemers. De docenten die onderwijs verzorgen in de opleiding, zijn naast hun docentschap werkzaam in de beroepspraktijk of hebben ervaring in de praktijk. Zoals eerder naar voren gebracht, kent de opleiding een werkveldadviesraad. Deze komt driemaal per jaar met het opleidingsmanagement bijeen en bespreekt de afstemming van de eindkwalificaties en het curriculum op de beroepspraktijk en de actuele ontwikkelingen daarin.

De leerlijn Methoden en Technieken van Onderzoek is een leerlijn waarin de deelnemers in aanraking komen met de verschillende aspecten van en fasen in het praktijkgericht onderzoek. De opleiding beoogt niet onderzoekers op te leiden maar wel deelnemers die kritisch kunnen denken, analytisch zijn en keuzes kunnen onderbouwen. Deze leerlijn bestaat uit contactonderwijs en zelfstudie en komt ook naar voren in de beroepsproducten. De deelnemers moeten de kennis en vaardigheden over het onderzoek die zij hebben verworven, daarin verwerken. In de afsluitende afstudeeropdracht moet het onderzoek ook herkenbaar zijn. Voorafgaande aan de afstudeeropdracht maken de deelnemers in het kader van de leerlijn Methoden en Technieken van Onderzoek een plan van aanpak hiervoor.

In een aantal onderdelen van het curriculum komen de studenten in aanraking met de internationale aspecten van het vakgebied. Dat gebeurt met name in het eerste blok van het vierde jaar. Daarnaast wordt van de studenten verwacht dat zij in hun beroepsproducten de relatie met internationale ontwikkelingen leggen.

De opleiding draagt zorg voor de actualiteit van het curriculum. Van de docenten wordt gevraagd de literatuur, casuïstiek en opdrachten van hun modules met regelmaat te actualiseren. De opleiding beschikt ook over een lector. Deze is niet zozeer aangesteld om het praktijkgericht onderzoek binnen de opleiding vorm te geven, zoals bij opleidingen van andere (bekostigde) instellingen vaak het geval is, maar eerder om het wetenschappelijk gehalte en de actualiteit van de modules te bewaken en nieuwe inzichten op het vakgebied naar het curriculum van de opleiding te vertalen.

Overwegingen

Naar de mening van het panel komen de deelnemers in voldoende mate in aanraking met de beroepspraktijk. Dat gebeurt in het werkplek leren dat een substantieel deel van het curriculum vormt en het gebeurt ook in de vorm van de beroepsproducten die de deelnemers moeten maken en waarin zij hun kennis en vaardigheden in de beroepspraktijk toepassen. De docenten hebben, zo heeft het panel waargenomen, voldoende ervaring in en affiniteit met de beroepspraktijk en zullen de leerstof daaraan kunnen verbinden. Ook heeft het panel vastgesteld dat de werkveldadviesraad zal zorgen voor de blijvende

aansluiting bij de behoeften van het beroepenveld. Het panel beschouwt de breedte in de samenstelling van deze raad als toereikend.

Naar de waarneming van het panel is het praktijkgerichte onderzoek in voldoende mate in het curriculum vertegenwoordigd. In de leerlijn Methoden en Technieken van Onderzoek worden de deelnemers met de onderscheiden aspecten van praktijkgericht onderzoek vertrouwd gemaakt. De leerlijn maakt een stevige indruk op het panel.

Het panel acht de internationale dimensie van de opleiding naar behoren. Op verschillende plaatsen in het curriculum komen de deelnemers daarmee in aanraking en ook moeten zij in enkele beroepsproducten van hun kennis daarvan blijk geven.

De opleiding zorgt op een gepaste wijze voor de actualiteit van het curriculum. Dat gebeurt zowel door de docenten voor hun eigen module als door de lector voor het curriculum als geheel.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding heeft een overzicht samengesteld waarin de eindkwalificaties uitgewerkt zijn in specifiekere geformuleerde leerdoelen die op hun beurt verbonden zijn met de modules in het curriculum en de beroepsproducten die de kwalificerende toetsen van deze modules zijn. De onderdelen van het curriculum worden ontwikkeld door vakinhoudelijke experts die zich daarbij houden aan de eindkwalificaties en de leerdoelen. In de beschrijvingen van deze onderdelen zijn de leerdoelen die van toepassing zijn, de leervormen, verplichte literatuur en de toetsing aangegeven.

Zoals gezegd, bestaat het curriculum uit vier jaren, die op hun beurt in vier modules van een gelijke studiebelasting (15 EC) zijn verdeeld. In de modules waaruit het curriculum is opgebouwd, verwerven de studenten kennis en vaardigheden op de onderscheiden deelgebieden van de bedrijfskunde, zoals marketing, financieel management, personeelszaken, informatiemanagement, operationeel management en strategie van de organisatie.

Naast de modules kent het curriculum twee doorlopende leerlijnen, te weten de leerlijn Persoonlijk Leiderschap en de leerlijn Methoden en Technieken van Onderzoek. Zoals al gezegd, leren de deelnemers in de laatstgenoemde leerlijn de verschillende aspecten van het praktijkgerichte onderzoek kennen en dienen ze deze in de beroepsproducten te verwerken. In de leerlijn Persoonlijk Leiderschap werken de deelnemers aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling en leren daarop te reflecteren. De deelnemers houden een logboek bij waarop ze hun vorderingen op dat gebied bijhouden. In de beroepsproducten moeten zij ook aandacht besteden aan het onderdeel Persoonlijk Leiderschap. Aan het einde van de module geeft de docent aan of de deelnemer aan de gestelde eisen heeft

voldaan. Als een deelnemer meerdere keren niet aan de eisen voldoet, kan hij het dwingende advies krijgen de opleiding te verlaten.

Overwegingen

Het panel heeft het overzicht van de relaties tussen de eindkwalificaties, leerdoelen, modules en beroepsproducten bestudeerd en stelt vast dat de eindkwalificaties volledig en evenwichtig in het curriculum opgenomen zijn. Ook heeft het panel waargenomen dat de modules van het eerste leerjaar volledig zijn uitgeschreven. De modulebeschrijvingen zijn naar het oordeel van het panel goed gestructureerd en bieden een compleet overzicht van de inhoud van de modules.

Het panel is van oordeel dat de relevante deelgebieden van de bedrijfskunde behandeld worden in het curriculum en dat zulks op een samenhangende wijze gebeurt. Toch zijn er twee punten waarop het panel voor een nadere bezinning pleit. Het eerste punt is dat de opleiding inzake informatiemanagement beter zou moeten aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen, zoals Agile en Scrum. Het tweede punt is dat de opleiding meer aandacht zou moeten besteden aan het gestructureerd vastleggen van bedrijfsprocessen.

Het panel is positief over de doorlopende leerlijnen Persoonlijk Leiderschap en Methoden en Technieken van Onderzoek, omdat deze de deelnemers een gestructureerd leerproces bieden met het oog op hun persoonlijke en professionele ontwikkeling en om tot kennis en vaardigheden van praktijkgericht onderzoek te komen.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding gaat voor het didactisch concept uit van de sociaal-constructivistische theorie van leren met als operationalisering daarvan de leercirkel van Kolb. De opleiding heeft daarvoor gekozen, omdat de deelnemers, die reeds werken, in staat geacht mogen worden zelf de verantwoordelijkheid voor hun leerproces te nemen. Volgens deze theorie is het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden door deelnemers immers niet in de eerste plaats een gevolg van de overdracht daarvan door hun docenten maar veeleer een gevolg van de verwerking van kennis en vaardigheden door de deelnemers zelf, door nieuwe informatie met eerdere ervaringen te verbinden.

De werkvormen van de opleiding zijn contactonderwijs (werkcolleges, werkgroepen, studiegroepen, consultatie docenten, intervisie/supervisie), zelfstudie, werkplekleren, individuele opdrachten en groepsopdrachten, individuele begeleiding en begeleiding via de digitale leeromgeving.

De verdeling van de studiepunten en de studiebelastingen over contactonderwijs, zelfstudie en werkplekleren zijn onder standaard 2 vermeld. Het contactonderwijs bestaat gewoonlijk uit tien bijeenkomsten, met per dag twee modules van één dagdeel.

Van de deelnemers wordt gevraagd de bijeenkomsten goed voor te bereiden. In de negende van de tien bijeenkomsten is plaats ingeruimd voor intervisie en supervisie en zijn de begeleiders van de leerlijnen Persoonlijk Leiderschap en Methoden en Technieken voor Onderzoek voor consultatie aanwezig.

De grootte van de groep deelnemers is minimaal 12 deelnemers, heeft de opleiding aangegeven. De maximale groeps grootte is ongeveer 20 deelnemers.

De opleiding bewaakt de studievoortgang van de deelnemers en belegt een gesprek tussen de deelnemer en de projectleider van de opleiding, als er sprake zou zijn van studievertraging.

De opleiding volgt het beleid van de hogeschool voor studenten met een functiebeperking. De mogelijkheden en te bieden faciliteiten voor deze deelnemers worden op individuele basis door de opleiding bekeken bij de toelating en gedurende de opleiding.

Overwegingen

Gezien de doelgroep van deelnemers waarop de opleiding zich richt, acht het panel het op de sociaal-constructivistische theorie van leren gebaseerde didactisch concept passend. De werkvormen sluiten daar volgens het panel naar behoren op aan.

De verdeling van de studiepunten of studiebelastingsuren over het contactonderwijs, de zelfstudie en het werkplekleren is in de ogen van het panel bevorderlijk voor het leerproces van de deelnemers.

Het panel heeft waargenomen dat de opleiding op gepaste wijze de studievoortgang van de deelnemers bewaakt. Wel vindt het panel de totale studiebelasting van ongeveer 40 uren studie per week zwaar voor de deelnemers, naast een werkkring, ook al wordt een gedeelte (40%) van die 40 uur in werktijd en in het werk uitgevoerd. Het panel roept daarom de opleiding op de studiebelasting te bewaken.

Het panel acht het beleid van de opleiding voor deelnemers met een functiebeperking naar behoren.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

De opleiding heeft een aantal toelatingseisen opgesteld. Deelnemers die de opleiding op het niveau van mbo-4 in een economische richting hebben afgerond, zijn toelaatbaar. Ook deelnemers met een diploma havo of vwo zijn toelaatbaar, alhoewel die vooropleidingen volgens de hogeschool in vergelijkbare opleidingen veel minder voorkomen. Daarnaast dienen de deelnemers over ten minste vijf jaar relevante werkervaring te beschikken. Ook moet de werkgever van de deelnemer een werkgeversverklaring ondertekenen. Daarin verklaart deze dat de deelnemer de beoogde studieactiviteiten zal kunnen uitvoeren en dat

de organisatie daaraan haar medewerking zal verlenen. Ook heeft de deelnemer recht op begeleiding in de werkomgeving in de persoon van een gekwalificeerde praktijkbegeleider.

Voordat de deelnemer toegelaten wordt, dient hij of zij de intakeprocedure te doorlopen. Deze bestaat uit een gesprek waarin de opleiding nagaat of de aspirant-deelnemer over de houding en motivatie beschikt die nodig zijn om de opleiding tot een goed einde te brengen. Naast het gesprek neemt de opleiding door middel van bij de hogeschool beproefde instrumenten de deelnemers een aantal persoonlijkheids- en capaciteitentest af, die tot doel hebben de houding, capaciteiten en motivatie van de deelnemers te toetsen. De metingen hierop vormen tevens het startpunt van de leerlijn Persoonlijk Leiderschap. Ook wordt het Engels van de deelnemers getoetst. Een onvoldoende resultaat in deze intakeprocedure of een situatie van twijfel leidt tot een negatief advies over toelating, ook al beantwoordt de deelnemer aan de formele eisen voor toelating. Het advies is bindend.

De opleiding kent een regeling voor vrijstellingen. Deelnemers kunnen een vrijstelling voor modules aanvragen. De examencommissie beslist daarover op advies van de projectleider.

Overwegingen

De opleiding houdt zich naar de waarneming van het panel aan de wettelijke eisen voor de toelating tot een hbo-bacheloropleiding door een diploma op het niveau van mbo-4 verplicht te stellen. De overige toelatingseisen, zoals de relevante werkervaring en het beschikken over de benodigde faciliteiten op de werkplek, komen het panel als gepast voor.

Verder is het panel positief over de toelatingsprocedure waarin de opleiding naar de mening van het panel op een weloverwogen en stevige wijze de motivatie en de capaciteiten toetst, rekening houdend met de kwaliteiten van de deelnemers. Daardoor zijn de kansen van de deelnemers om de opleiding te voltooien groot.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 6

Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding wordt inhoudelijk aangestuurd door de projectleider. De projectleider, de docenten, de begeleiders/coaches en de vertegenwoordiger van de backoffice van de hogeschool vormen het kernteam van de opleiding. Dit kernteam overlegt regelmatig over de ontwikkeling en voortgang van de opleiding. De projectleider, de begeleiders/coaches en de backofficemedewerkers zijn in vast dienst van de hogeschool en spreken elkaar dagelijks over de opleiding.

De docenten die aan de opleiding zijn verbonden, zijn op freelance basis aangetrokken. De opleiding stelt eisen inzake vakinhoudelijke kennis, didactische vaardigheden, ervaring in de beroepspraktijk en vooropleiding aan de docenten. Bij twijfel aan de geschiktheid dient de aankomende docent een proefcollege te geven. Als de evaluatieresultaten te wensen over laten (minder dan 3,5 op een vijfpuntschaal), zal de docent niet meer worden ingezet. De projectleider ziet toe op de uitvoering van het onderwijs in de module door de docent.

Overwegingen

Het panel is te spreken over het personeelsbeleid van de opleiding dat overigens geheel in lijn is met het beleid van de hogeschool. Aan de beginnende docenten worden zinvolle en relevante eisen gesteld en de monitoring van hun prestaties gebeurt op regelmatige basis en naar behoren.

Op grond van de bestudeerde curricula vitae acht het panel de vakinhoudelijke kwaliteiten van de docenten, hun ervaring in de beroepspraktijk en hun didactische kwaliteiten naar behoren. Het panel heeft daarnaast gezien dat nagenoeg alle docenten op masterniveau zijn afgestudeerd. Daarnaast heeft het panel waargenomen dat de docenten al langere tijd aan de hogeschool verbonden zijn waardoor de continuïteit wordt bevorderd. Het panel heeft bij de docenten een hoge motivatie voor het onderwijs in de opleiding gezien.

Het kernteam komt naar de mening van het panel genoeg bijeen voor de onderlinge afstemming over het curriculum en de ontwikkeling van de opleiding.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 7

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding wordt bestuurd vanuit de hoofdvestiging van de hogeschool in Breda. Voor het verzorgen van het onderwijs zal de opleiding naar behoefte ruimten op verschillende locaties huren die aan de eisen voor het onderwijs voldoen. De hogeschool heeft daar veel ervaring mee. De kwaliteit van de accommodaties is deel van de evaluaties die de opleiding houdt.

De deelnemers hebben het recht gebruik te maken van Xplora, het leercentrum van Avans Hogeschool. Daarnaast wordt de deelnemers toegang tot het digitale platform Blackboard geboden.

Overwegingen

Mede op grond van de ervaring die de hogeschool daarmee heeft, heeft het panel het vertrouwen dat de huisvesting, ook op externe locaties, naar behoren zal zijn en aan de eisen van het onderwijs zal voldoen.

Het panel beschouwt de faciliteiten Xplora en Blackboard voor de deelnemers als voldoende.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.4.2 Standaard 8

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De deelnemers hebben via de digitale leeromgeving Blackboard van de opleiding toegang tot informatie over de onderwijs- en examenregeling, studiegids, roosters, planning en inhoudelijke informatie over de modules waaronder lesmateriaal.

De deelnemers kunnen rekenen op de volgende begeleiding. Per groep van 12 tot 20 deelnemers is één projectleider beschikbaar als aanspreekpunt en inhoudelijke verantwoordelijke voor de groep. Per groep is een medewerker backoffice van de hogeschool aangesteld voor de operationele aangelegenheden. Voor elk van de modules is één vakdocent verantwoordelijk. In het geval van beroepsproducten in groepsverband is er één begeleider per groep van ongeveer vier deelnemers. Tijdens het afstuderen hebben deelnemers recht op één inhoudelijk en één methodologisch begeleider.

De persoonlijke en professionele ontwikkeling van de deelnemers wordt vastgelegd in het logboek dat zij bijhouden in het kader van de leerlijn Persoonlijk Leiderschap. Het contact tussen deelnemer en docent verloopt deels digitaal en deels in persoon. Iedere module of periode wordt het door de deelnemers op te leveren logboek, dat bij de leerlijn Persoonlijk Leiderschap hoort, door de begeleider beoordeeld. Zoals bij standaard 3 vermeld, kan een herhaalde onvoldoende hiervoor leiden tot de gedwongen beëindiging van de opleiding.

Overwegingen

Het panel heeft een demonstratie gekregen van de digitale leeromgeving en is op grond daarvan van oordeel dat de informatievoorziening door de opleiding voldoet.

De opleiding zorgt voor een toereikende studiebegeleiding. De deelnemers kunnen zich tot de docent van de module wenden maar ook, in tweede instantie, tot de projectleider. Het panel beschouwt de studiebegeleiding als goed georganiseerd en intensief.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 9

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding beschikt over een systeem voor kwaliteitszorg dat in het kwaliteitshandboek van de opleiding uiteengezet is. Het systeem van kwaliteitszorg is geënt op de plan-do-check-act cyclus. De directie van de hogeschool zet het beleid uit dat door het kernteam voor de opleiding wordt uitgevoerd. Daarbij worden streefwaarden gehanteerd op ongeveer twintig voor het onderwijs relevante kwaliteitsindicatoren.

Om na te gaan of de beoogde streefwaarden worden bereikt, worden regelmatig evaluaties onder deelnemers en docenten gehouden. Ook houdt de hogeschool periodiek interne audits naar de kwaliteit van de opleiding. In voorkomende gevallen worden verbeteracties uitgezet, die ook worden gevolgd.

De opleiding betreft de belanghebbenden bij de kwaliteit van het onderwijs. De deelnemers en docenten wordt regelmatig gevraagd door middel van schriftelijke evaluaties hun mening over deze kwaliteit te geven. Zoals bij standaard 1 en 2 vermeld, betreft de opleiding het beroepenveld in de vorm van de werkveldadviesraad bij de kwaliteit. De opleiding beschikt over een examencommissie.

Overwegingen

De opleiding ziet naar de waarneming van het panel naar behoren toe op de kwaliteit. Dat gebeurt in de vorm van een systeem voor kwaliteitszorg waarvan streefwaarden op voor het onderwijs relevante kwaliteitsindicatoren en periodieke evaluaties deel uitmaken.

De opleiding betreft de direct belanghebbenden, zoals deelnemers, docenten, werkveld en examencommissie bij de kwaliteit.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 10

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De toetsing en examinering binnen de opleiding vinden plaats in overeenstemming met het toetskader voor de hogeschool als geheel. Dit kader is een veelomvattend document waarin onder meer de visie op toetsen, de organisatie van de toetsing en de kwaliteitscriteria voor de toetsing neergelegd zijn.

De examencommissie van de opleiding waarborgt de kwaliteit van de procedures voor de toetsing, ziet toe op de kwaliteit en het niveau van de toetsen, door deze steekproefsgewijze te na te gaan en stelt de examinatoren van de opleiding aan.

Conform het beleid van de hogeschool moeten alle examinatoren in september 2017 een Basiskwalificatie Examinering (BKE) hebben behaald. De leden van de examencommissies moeten dan een Seniorkwalificatie Examinering (SKE) behaald hebben.

De enige vorm van toetsing in de opleiding zijn de beroepsproducten waarin de deelnemers moeten tonen de onderwerpen en thema's van de modules te beheersen. De opleiding kent geen aparte kennistoetsen of vaardigheidstoetsen. De toetsing van kennis en vaardigheden is vervat in de beroepsproducten. In de beroepsproducten dienen de deelnemers ook blij te geven van de onderzoekvaardigheden en van de persoonlijke en professionele ontwikkeling waardoor ze aan de eisen van de leerlijnen Methoden en Technieken van Onderzoek en Persoonlijk Leiderschap voldoen. Daarnaast houden de deelnemers in de laatstgenoemde leerlijn een logboek bij waarin zij hun ontwikkeling beschrijven. Dat logboek wordt periodiek getoetst.

De beroepsproducten zijn beschreven in termen van leerdoelen waaraan de deelnemers moeten beantwoorden, de eisen die verder aan de uitwerking daarvan worden gesteld en de criteria die bij de beoordeling in acht genomen worden. De opdrachten die aan de beroepsproducten ten grondslag liggen, zijn het werk van één kerndocent. Ook worden deze door twee examinatoren beoordeeld, dit aan de hand van de genoemde criteria. De praktijkbegeleider van de deelnemer kan weliswaar advies geven maar is geen examinator en beoordeelt daarom niet.

Het afstudeerproject bestaat uit een schriftelijk verslag en een mondelinge verdediging. De beoordeling daarvan is in handen van twee examinatoren die het werk inhoudelijk en methodologisch beoordelen.

Overwegingen

Het panel acht het toetsplan van de opleiding een voldoende beschrijving van de visie, het beleid en de geplande uitvoering van de toetsing en beoordeling. Op basis hiervan zal de opleiding kunnen beschikken over valide en betrouwbare toetsen.

Naar de waarneming van het panel zal de examencommissie op een gepaste wijze toezien op de procedures van de toetsing en de inhoud van de toetsen.

Naar de mening van het panel is de gekozen vorm van toetsing, zijnde het beroepsproduct, in overeenstemming met de leerstof van de modules. Wel bepleit het panel te monitoren of deze vorm voor alle modules steeds de meest geschikte vorm is.

De opzet van de beroepsproducten is in de ogen van het panel degelijk. Ook de beoordeling ervan is betrouwbaar, doordat deze door twee examinatoren aan de hand van criteria wordt uitgevoerd.

Het panel beschouwt de beoordeling van het afstudeerproject als zijnde naar behoren.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 11

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

De directie van de Avans Hogeschool BV garandeert iedere deelnemer schriftelijk dat hij of zij de opleiding kan afmaken, als hij of zij daarmee eenmaal begonnen is.

Het panel de meest recente jaarrekening van Avans Hogeschool BV bestudeerd. In deze jaarrekening zijn zowel de winst van dat jaar als het eigen vermogen van de instelling weergegeven.

Overwegingen

Naar het oordeel van het panel geeft de door de hogeschool afgegeven afstudeerverklaring voldoende garanties voor de deelnemers om te kunnen afstuderen, als ze met de opleiding gestart zijn.

Op grond van de financiële positie van de instelling, zoals deze uit de jaarrekening naar voren komt, acht het panel de financiële mogelijkheden van de instelling toereikend om deze opleiding te ontwikkelen en te verzorgen.

Conclusie

Het panel beoordeelt op grond van bovenstaande overwegingen deze standaard als voldoende.

4.8 Aanbevelingen aan de opleiding

In de tekst van dit rapport zijn enkele aanbevelingen van het panel aan de opleiding opgenomen. Deze aanbevelingen zijn hier samengebracht.

- De relatie tussen de indeling in niveaus 1, 2 en 3 voor de landelijke competenties en de bij de eindkwalificaties van de opleiding gehanteerde taxonomie van Bloom expliciteren, opdat het beheersingsniveau van de eindkwalificaties op zorgvuldige wijze is afgestemd op het landelijk opleidingsprofiel.
- In het curriculum bij het onderwerp informatiemanagement meer aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen, zoals Agile en Scrum.
- Meer aandacht besteden in het curriculum aan het gestructureerd vastleggen van bedrijfsprocessen.
- Bewaken van de studiebelasting voor de deelnemers van 40 uur per week naast een veelal volledige werkkring, waarbij 40% van de studie in werktijd plaatsvindt..
- Monitoren of het beroepsproduct voor alle modules de meest geëigende vorm van toetsing is.

4.9 Algemene conclusie over kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de nieuwe opleiding wordt als positief beoordeeld door het panel. Het panel heeft alle standaarden als voldoende beoordeeld. De overwegingen van het panel voor de als voldoende beoordeelde standaarden zijn positief. Het panel heeft bij de standaarden enkele aanbevelingen gedaan. Deze zijn eerder bedoeld als aanmoediging tot verdere verbetering van de opleiding en niet een indicatie van een onvoldoende oordeel. Alle standaarden afwegende en het geheel van de opleiding overziende, komt het panel voor de opleiding als geheel tot de beoordeling positief en adviseert de NVAO dienovereenkomstig te besluiten.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	V
3 Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	V
4 Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma	V
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	V
5 Interne kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	V
6 Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	11. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie	<i>Het visitatiepanel beantwoordt de vraag of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs</i>	Positief

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

Het panel was samengesteld uit de volgende personen:

- Drs. H. Reumkens MLD, program manager leadership & talent development, Rabobank (voorzitter);
- Drs. W.E. van den Brandt, managing director Silicon Polder Fund (panellid);
- mr. drs. M. Meuleman, opleidingsmanager masteropleidingen Risk Management en Financial Management & Control, Haagse Hogeschool (panellid);
- S. Markowski, student hbo-bachelor Bedrijfskunde, HZ University of Applied Sciences, Vlissingen (student-lid).

Drs. H. Reumkens MLD, voorzitter

De heer Reumkens is program manager leadership & talent development bij de Rabobank. Voorheen was hij werkzaam als opleidingsfunctionaris en hoofd Opleidingen bij de verzekeringsmaatschappij Interpolis waar hij onder meer verantwoordelijk was voor de programma's op het gebied van management development. Daarna bekleedde de heer Reumkens een aantal functies op het gebied van human resource development binnen de organisatie van de Rabobank.

Drs. W.E. van den Brandt, panellid

De heer Van den Brandt is managing director van Silicon Polder Fund. Daarnaast is hij onder meer voorzitter van de raad van toezicht van Stichting ICT Valley, voorzitter van Ede's Bedrijfs Contact en voorzitter van de stichting voor ICT Professionals. Eerder was de heer Van den Brandt onder andere werkzaam als directeur bij Baan Info Systems en als vice-president van Baan Company.

mr. drs. M. Meuleman, panellid

De heer Meuleman is opleidingsmanager van de masteropleidingen Risk Management en Financial Management & Control van de Haagse Hogeschool. Eerder was hij onder meer werkzaam als chief financial officer bij de onderneming Obeka. Ook was de heer Meuleman hoofd opleidingen bij de Hogeschool Leiden, hoofd van een faculteit van de Technische Universiteit Delft en lid van de raad van advies van NCOI Opleidingen.

S. Markowski, student-lid

De heer Markowski is vierdejaars student aan de hbo-bacheloropleiding Bedrijfskunde MER van HZ University of Applied Sciences. Hij is klassenverantwoordelijke bij deze opleiding en lid van de opleidingscommissie. De heer Markowski zet zich voor de kwaliteit van onderwijs in, mede omdat hij na zijn studie een opleiding tot docent wil volgen. In zijn vrije tijd houdt hij zich bezig met het geven van bijlessen en examentrainingen en lezen en koken.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend. Dat geldt ook voor de extern secretaris.

Het panel werd terzijde gestaan door drs. J.W.M. Meijer als procescoördinator namens de NVAO. Drs. W. Vercouteren RC was extern secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de opleiding op 25 mei 2016 in Breda. De agenda op die dag luidde als volgt.

08.30 uur – 09.30 uur	Ontvangst en vooroverleg panel (besloten)
09.30 uur – 10.00 uur	Directie Drs. C. Toebosch (algemeen directeur), drs. L. de Bie (operationeel directeur)
10.15 uur – 11.15 uur	Projectleider opleiding, kwaliteitsverantwoordelijke Drs. J. Joling (productmanager Bedrijfskundige opleidingen), drs. K. van Oosterhout (onderwijskundige, afdeling HRD)
11.30 uur – 12.00 uur	Lector Drs. R. Denekamp RM (lector)
12.00 uur – 12.30 uur	Examencommissie Drs. R. van Hattem (voorzitter examencommissie), mr. A. van Zundert (lid examencommissie)
12.30 uur – 13.45 uur	Lunch en overleg panel (besloten)
13.45 uur – 14.45 uur	Docenten Drs. P. Aartsma EFMC, RC (Corporate Finance, Management Accounting, Financial Accounting), R. van Dalen MPLA (Managementvaardigheden), drs. G. Dollevoet (Organisatiekunde, Management, Strategisch Management, Afstuderen), drs. G.J. Schellekens RA (Governance & Compliance), drs. R. Versluijs (Persoonlijk Leiderschap), dr. ing. J. Wouters (Methoden en Technieken),
14.45 uur – 15.15 uur	Werkveldadviesraad Drs. E. de Heus (adviseur merk en communicatiestrategie), Y. Ketelaars (management en HR adviseur), drs. D. Timmerman (partner en projectmanager Beethree)
15.15 uur – 15.30 uur	Korte presentatie Xplora en Blackboard
15.30 uur – 16.30 uur	Overleg panel (besloten)
16.30 uur – 17.00 uur	Terugkoppeling op hoofdlijnen door voorzitter panel aan directie en opleidingsmanagement Drs. L. de Bie (operationeel directeur), drs. J. Joling (productmanager Bedrijfskundige opleidingen), drs. K. van Oosterhout (onderwijskundige, afdeling HRD)

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Documenten vooraf door de opleiding ter beschikking gesteld

- Informatiedossier toets nieuwe opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde Management Economie en Recht
- Opleidingsprofiel
- Werkveldadviesraad, inclusief curricula vitae leden
- Lectoraat, inclusief curriculum vitae lector
- Curricula vitae docenten
- Rolprofielen bureaubezetting
- Infographic Avans+
- Matrix eindkwalificaties, landelijke competenties, curriculum en toetsing
- Modulebeschrijvingen leerjaren 1
- Globaal overzicht leerjaar 2, 3, 4
- Verplichte literatuur
- Didactiek
- Xplora
- Virtual community
- Onderwijs- en examenregeling
- Testinstrumentarium intake
- Procesbeschrijving opleidingen
- Vrijstellingsregeling
- Kwaliteitshandboek
- Evaluatieformulieren
- Afdeling human resource development
- Toetskader
- Examencommissie
- Onderwijs- en examenregeling
- Garantstelling
- Toelichting op vraag panel inzake personeelsbeleid, begroting, werkplekieren, docenten
- Notitie Werkplekieren
- Jaarrekening hogeschool
- Exploitatierkening opleiding
- Antwoorden op voor locatiebezoek gestelde, additionele vragen van panel

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Literatuur voor opleiding, jaar 1 en jaar 2
- Modulebeschrijvingen opleiding, jaar 1 en jaar 2
- Notulen vergadering lector
- Notulen vergadering docenten
- Notulen vergadering werkveldadviesraad
- Notulen vergadering examencommissie
- Ontwerp- en ontwikkelkader hogeschool
- Centrale onderwijs- en examenregeling

- Handreiking five steps in de praktijk
- Competentieprofielen
- Notitie werkplekleren
- Generiek toelatingsbeleid
- Toetskader
- Xplora
- Blackboard (inclusief lesmateriaal)
- Toets en lesmateriaal Nederlands
- Toets en lesmateriaal Rekenen

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
EC	studiepunten volgens European Credit Transfer System
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het advies van het panel is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Bedrijfskunde MER van Avans Hogeschool BV.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer 004481